Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae evangeliae libri quattuor - Cod. Aug. perg. 217

Iuvencus, Gaius Vettius Aquilinus

[S.l.], [9./10. Jahrh.]

Rest von Iuvencus: Evangelia metrice composite: liber secundus

urn:nbn:de:bsz:31-67026

Visual Library

Sic ccd eo ingreditur solymorũ moenia xp̃s
Ingresso occurrit primo sublimine templi
Cruribus atq; oculis certatim debile uulgus
Quo subitam subito gressu uisuq; uigentes
Cunctae sacerdotum cognouit factio mirans
Et pueros templi complentes tecta clamore
Oscennae egregiae dauidis stirpe creato
Ipsum per cunctant cuncti quae causa timoris
Inpubem tantum tollat per gaudia plebem
Xp̃s ccd haec legis inquit uos scripta tenere
Creditis infantum quae dicit ab ore uenire
Loc tantum & linguis iusti consurgere laudem
Haec ccit ingrectam linquens cum ciuib; urbem
Bethaeniamq; petit rediensq; in margine cernit
Stratae tendentem diffusa umbraeculaficum
Illic forte cibi per temptans cordae uoluntas
Arboris ccd trectat ramos sed nulla facultas
Pomorum sterilis frondis concreuerat umbre
Olli xp̃s ccit. non sit tibi fructib; umquam
Copiae pro mendis. tunc protinus aruit arbor
Discipuli celerem mirantur in arbore mortem
Sed xp̃s stupidis ccd sistens tcclice fatur
Hunc ligni istius nr̃o stupuistis honore
Desisse ccd uires terrenos ducere sucus
Sed ueris uerbis iterũq; iterumq; monebo
Nemq; fides si certa animi consistet in corde
Nec dubiis nutans uitiis tremebunda tcccebit

Λabcd

rboris istius uobis substantia cedit.
Nec tantum istius sed montis celsa reuelli.
Credentum uerbo poterunt undisq; profundi.
Cum siluis parit saxisq; ferisq; recondi.
Et quecumq; fides robusto pectore poscit.
Credentum semper digna uirtute tenebit.
Haec ubi dicta dedit templi semo enib; infert.
Confestim proceris populi miracula rerum.
Collecti inquirunt uirtusque tanta dedisset.
Ollis xp̄s ait querentib; omnia uobis
Dicere iam facile est si nobis uestra uicissim.
Per cunctata prius paucis sententia soluet.
Nuper iohannes puro quod gurgite lauit.
Sordentes populi maculas diuina potestas.
An hominis potius uobis fallacia uisa est.
Haec ait ancipiti uerborum pondere claudens.
Captantum procerum mentē nam magna pph&cc.
Plebis iohannem ueneratio suspiciebat.
Nec poterant eius fallacem dicere uitam.
Rursus sublimē dixissent esse proph&cem.
Occidisse illum trachere confessio culpam.
Senescire tamen respondit factio fallax.
Tum xp̄s non est iniustum claudere uocē
Cum mihi claudant procerū responsa superba.
Nam gemine prolis genitor maioris inaures.
Talia dicta dedit uitis mihi portio maior.
Semihi putatae iacet sed perge & robore forti.

Tunc scrobibus nunc [illegible] præmensuin & ar & undens.
Tunc iuuenis sese [illegible] sordidæ uinclæ laboris
Nolle pacti memor [illegible] omnia iussa parentis.
Ex sequitur dæmnæusq; sibi responsa coercæ
Post cælium nactum simili sermone iubebat
Ad uin & ac sui dependere iussa laboris.
Ad nuit his iuuenis nec dictis facta repensat
Dicite quis potius genitoris iussa sequatur.
Olli conlaudant responsum posterioris
Prosequitur xp̄s nunc uerba ad uertite dicta
Iam magis hinc cæli sedem conprehendere certum
Corpori seuitiis querentes sordida lucra.
Quam uerum quemquam uobis nam uenerat ante.
Iustus iohannis sed non est credere uerum.
Nam q; fidem potius meretricum pectora certa.
Accuserunt. sordesq; animi posuere pudendas.
At uos tantorum scelerum nil penitet umquam.
Ic quidam diues cui iugera multa nitentis.
Vineti sepes circumden sata coercæ
In medio turrem prelumq; & dolia fecit.
Cultoresq; dedit fructusq; locauit habendos.
In positam statuens mercedis soluere legem.
Tunc longinqua petit sed fructus tempore certo
Actores famulos mittit quis portio sed lucæ
Cultorum certa ruris mercede decretur.
Ecce colonorum rabies hos uerbere sæuo
Ast alios lapidum proterrent undiq; telis.

eniq; l&ccli prosternunt uulnere multos.
um dominus ruris plures incedere seruos.
ræcepit. & rursus mercedis pacta reposcit.
ccior cit in plures ccudccx iniurice surgit.
Ultimce iccm dño tum demittere mens est
uod sabolem partēq; sui uisdigna pudoris.
ultorum cordi uenerandcm poscer & esse
ed contrce illorum iam mens maculata cruore.
Progenie extinctce dñi sibi post dominatum
edere credentum. crudeli uulnere fixum
Obtruncant. iccciuntq; forces transsepta cadauer.
Post hæc iccm dominus ueni & poncesq; reposce
Tcentorum scelerum sed uobis trccdita quondam
ul gentis regni sedis translcta fer & ur.
Ad plccendccm gentem. possit que reddere fructus.
trex quincto thalcc morum uinculcc nectens.
Præcepit proceres conuiuicc læta frequentes.
Accitis fccmulis uoti regcclis honorem.
Concelebrccre simul cuncti sed ccdire recuscent.
Regcclis thcclcc mos regcclis paculcc mense.
Post cclios mittit sese lccrgissima cuncta.
Mccgnificccsq; dccpes conuiuia l&cc parccss&.
Illi neglectis opib; diuersce petebccnt
Hic aedes propriccs. hic ruris tectcc propinqui.
Ast cclius merces potius ac lucrccre uisit.
Multi præterea missos qui ad l&cc uocarent.
Insontes fccmulos rccpiunt & corporcc ferro.

In mortem crucient tum rex ubi conperit acta
Milibus armatis ciues cum moenibus ipsis
Subruit (destruit) effusi famulorum sanguinis ultor
Tunc seruis fatur nunc festa iugalia cenae
Praelargis opibus quaecumque instruximus illi
Contempsere meis proceris contingere mensis
Ite igitur propere per publica septa uiarum
Et quoscumque illic casus glomerauerit omnes
Huc laetis nec tithalamis adhibete uocantes
Progressi famuli per compta lata uiarum
Inuentos duxere simul iam denique cuncte
Conplentur mensae mixte sine nomine plebis
Hic iusti iniustique simul accubuere uocati
At rex ingressus conuiuia laeta reuisit
Hic (ibi) uidit indutum pollutae uestis amictu
Laetitiae thalami fuerat quae dissona longe
Isque ubi regali sermonis pondere causas
Reddere prouestis maculis et labe iubetur
Obpresso tacuit non puri pectoris ore
Et tunc conuersus famulis praecepit illum
Conexis manibus pedibusque et corpore toto
In tenebras raptum mox praecipitare profundas
Illic stridor erit uasti sine fine doloris
Et semper fletus multis nam sepe uocatis
Paucorum felix hominum electio fiet

GUETTI AQUILINI SIVE IUVENCI [illegible] EVANGELIORUM
LIB. III. EXPL.

Incipit liber quartus

Ecclesiae dicentem confestim factio frendens
Cum tacere ad gredi tur uerbis cum fraude malignis
Certum est uiri dicunt te nunc uenisse magistrum
Nec quemquam meruis domini uestigia seruas
Dic ergo an liceat nostrae dissoluere genti
Caesaris urgenti semper sub lege tributum
Ille sed inspiciens seui pen[illegible] cordis
Ut temptatis ait nunc me concludere uerbis
Ecclesiae cis mentis prodit fecllatice fructum
Inspicite et nummum sculptique nomismatis aera
Caesaris expressum prumptum est ubi cernere uultum
Soluitae nunc illi proprie sub lege tributum
Atque deo proprium legis seruemus honorem
Post sed ducei hinc inde lectrectibus urgent
Moysea qui legum posuit praecepta iubere
Si quis coniugium properata morte relinquet
Pignerib; mediis nondum de germine creatis
Huius germano rursus socie ubere uinclo
Deberi generis pereat ne portio lapsi
Finibus in nostris septem germana fuerunt
Corpore sed maior primus mox uincula nupte
Sumpsit praecelerem cecidit sub acumine mortis
Post alius frater thalamis sine fructibus idem
Concidit et cuncti iacuere ex ordine fratres
Unius et cunctos fletus gemuere marite

Post ipsccm rcc puit gelide inclementia mortis.
Si uenient igitur cuncti sublumina uitae.
Cuius conubiis mulier reddenda resurgit.
Ollis xp̄s ait errori obnoxia prcc uo.
Legibus & uirtute dei mens decolor exit.
Namq; secundcc dehinc laetae reparcctio uitae
Nonthcclamos nouit nonterrae gccudiauana.
Sed similis leuibus genitoris iuxta ministris.
Constitu & regni uirtus sublimis inccula.
Nec dr̄ illorum dn̄m seponere mcc uult.
Quite tram proni meruer̄ sumere mortem.
Sed potius uitae possunt qui prendere lucem.
Ccce cclii rogitant quae sint firmissimcc legis. iii.
Ille inde fessus nulli responscc negccbat.
Sublimem caelidn̄m deuotio cordis.
Diligcct est istic uirtus firmissimcc legis.
Consimile est isti magno teneantur amore.
Adius fraternum iuste pen & rcclicc mentis.
His & enim geminis dependent omnia iussis.
Seduobis cuius sobolis uentura uid & ur. iiii.
Xp̄s. quem cuncti spondent insaecla proph & ae
Respondent illum dccuidis germine nasci.
Prosequitur xp̄s. cur illum dicere dccuid.
Diuino flcctu scriptum est dominūq; deumq;
Quod pro pr̄ūpatrem non aequū dicere nccto.
Tcclicc scclu ator cuncti obstipuere silentes.
Ille sed accita credentū plebe profatur.

Legibus & iussis dn̄i mens dura resistit

Aspicite scribas sublimi sede super bos.
Hi quaecumq; docent iustum ē conprendere cordis
Obsequio maculas ipsorum temnite uitae
Abrupta imponunt humeris nam ponderauestris.
Ipsiq; digito saltem contingere nolunt
Accubitu primo cene fastuq; super bo.
Atq; sollutantum uocno tollunt honore
Et nomen sublime uolunt gestare magistri.
Seduos noluerim praecelsi nominis arcem
Adfectare tamen uobis ē una magistri.
Inposita aeternum caeli de lege potestas.
Uos eadem fratrum parili coniunxit amore
Unus idem pater est caeli qui in culmine regnat
In uobis siquis sublimia colla leuabit
Decidet et parcetri merget ur adultima caeno.
Ast humilis claram conscendet liber in aethram.
Deflendi semper scribae et lacrimabilis aeui.
Caecapharisaeae cunctis fallacia plebis.
Nec in uobis itiner clausum quia iure negatur.
Non sinitis quemquam penetrare per dua lucis.
Et cunctos trahitis saeuae ad consortia flemme.
Uos similes dicam tectis splendere sepulchris.
Quis facies nitida est inter naq; sordida bustis.
Sic uox celatur iuste sub imagine uitae.
Atq; ad ytis mentis caelantur turpia corda.
O solymi solymi ferro qui sepe prophetas.
Ad uram missos uitam sine fine necastis.

uccm uolu uestrcem gentem populũq: tueri.
Alter uti dulci solita ē sub corpore pullos.
bice pinnarum circum complexa fouere.
Sed uobis semper cælestia munera sordent
Deseritur iam nunc domus hæc uastata ruinis.
Nec nostrum uobis fas ultra est cernere uultũ.
Egreditur templo cuius præcelsa notantes.
Moenia discipulos tali sermone docebat.
Haec operum uobis miracula digna uident.
Optuto stupido ueris sed discite dictis
Quod mox cuncta solo passim disiecta iacebunt.
Haec adoliu&i dicens puenerat arcem
Discipuli solum post quã uidere rogabant.
Ut sibi uenturi tempus distinguer & æui.
Promissa ipsius quē poscant prendere finē
Cius & ccduentur terræ consumer & orbem.
Querentum uerbis respondit talia xp̄s.
Obseruate dolum fcel sone nomine capta.
Credulitas lcc queis errantũ præcipitetur
Discurrunt cunctis bellorum incendia terris.
Sed uos præualido consistete robore cordis.
Nemens acceptu iaceat turbata tumultu
Nonet eim prima inponent mox prælia finē.
Gentibus & gentes & regib: obuia reges.
Signcc ferent. nec morbi tunc corrũpere tractũ
Aeris. aut pestis prosternere corpora parcent.
Fixcc & iccm solido per inania pondere tellus.

iuersi loci motu quassante tremescet
Haec inprimitus temptamina parua manebunt
Prodent multi uestrum leuoque dabuntur
Proque meo uobis incumbere nomine gentes
ormentis poenisque feris odiisque necesse est
Liuor erit terris erroribus omnia plenae
et fecisse urguent populorum labe prophetae
Haec inter siquis protectum auulnere pectus
Ad finem seruare queat sublimia lucis
Aeternis uitae sertis redimitus adibit
Regnorum caeli caelebratio peruolitabit
In cunctas terrae metas gens omnes habebit
Lestem luci fluo sanctae sermone salutis
Et tunc finis erit currentia saeculae soluens
Aduenient iam tum tristis defletio terris
Quedam helis habet iussa uerissima uoce
Haec digni tantum poterit cognoscere lector
Iudei longe fugiunt montesque capessant
Nec quisquam domibus reperiat ad tollere secum
Quae fuga consociet uestemue aut mobile quidquam
Deflende iam sunt uteri cum pondere matres
Et miseros fetus dulcique lacte rigabunt
Poscite iam precibus tristis ne frigor brumae
Aduenient fugae uram tecum neu sabbata festa
Anceps praecipitur bet trepidatio cursu
Nam cunctis uenient saeuissima pondera terris
Caelemaclum non saecla prius et postera norunt

breuiare

Et ni sublimis genitor decernere tempus.
Et numerum miserans uellet breuiare dierum
superent
Nulla dehinc trepide superarent corpora uitae
Et propter lectos ueniet misericordia iustos
Homine fallentis xpi falsique prophetae
Exsurgent terris et monstra potentia fingent.
Quae forsan lectos capient miracula iustos.
Enpraedicta patent in scientia saecula uobis.
De sertis siquis xpm per agrare loquetur.
Occultis uel procul penetralibus esset repostum.
Longe crudelitas absit uenissima uobis.
Sicut enim fulgor caelum transcurrit apertum.
Et cerni facile est cunctis orientis aboris.
Usque sub occiduum caeli uergentis in orbem.
Sic rapido aduentu clarebunt lumina xpi.
Abscondit furuis rutilos umbris radios sol.
Amittit et cursum lunaris gratia lucis
Ignicomeque ruent stillae caelumque relinquent.
Omnis iterum uirtus caeli commota superni
Signa dabit proles hominis quis uertice caeli.
Clareat omnigenasque tribus deflectio iugis.
Urgebit ueniet tum nubibus igni coloris.
Maiestate potens hominis per sidera natus.
Tum tuba terrifico stridens clangore uocatus.
Iustos quae drifido mundi glomerauit ab axe.
Nec praeteriit enim praesens generatio saecli.
Donec cunctae sequens claudat sibi debita finis.

t defectio lucis

Haec tellus caelumque super soluent ingens.
Sed mecum nonumquam soluent ab ordine dicta
Quis fecit ille dies nescire est omnibus aequum
Nisi solus rerum dño qui sidera torquet.
Ut quondam terrae sunt de se inuoluere furentes
Et diuersa sibi tractantes munia cunctos.
Diluuii recepit subito uiolentia tractu.
Sic subitus flammas uoluuens discendit ab aethra.
Aduentus noster nec cunctos ille sub una.
Conditione premit nam tunc ubi iugera lata
Infindent duo depresso sub uomere sulcis.
Unus correpto tollitur corpore arator.
Ignarusque alius uasto linquitur in agro.
Uno quin etiam recubantes stramine lecti.
Dissimile
His pari iudicium diuersa sorte subibunt
Unus enim socium querit per strata relictus
Idcirco famuli uigilent quia nescius illis.
Aduentus dñi subitus discendit in horas.
Si scire certum furis insistere tempus
Quisque domus custos uigilare et obuia ferre
Arma procul ruptas nequispen et rare in aedes
Sed uos intentis animis adsistite semper.
Nam quoque repentinus uobis subitusque recurret.
Filius huc hominis iustis sua praemia seruans.
Ille fidelis erit seruus cui credere cuncta
Aedes et famulos uoluit per longa profectus
Sic pater ipse domus sapiens nimiumque beatus.